

JOAN F. MIRA



“No sé si Berlusconi a Itàlia és o no és un fenomen històric semblant al de George W. Bush als Estats Units d'Amèrica, no sé si l'un i l'altre suposen un canvi d'època que anuncia un nou món regit per rics sense cultura. Sí que sé que al País Valencià ja fa anys que s'ha instal·lat, amb èxit indubtable, una trista variant de berlusconisme civil, cultural i polític.”

Berlusconismes

En primer lloc, el senyor Silvio Berlusconi, que en pocs dies ocuparà el Palazzo Chigi de Roma (palau de vells banquers aristocràtics, agents dels Borja i competidors dels Medici), és un personatge amb una creixent tendència a l'autocràcia i a la megalomania: no solament es pensa que és “el més gran dirigent del món occidental”, capaç de fer miracles i de vèncer els poders infernals de l'esquerra, heroi que portarà el poble italià a un futur d'accionistes triomfants i consumidors feliços, no solament es pensa això, sinó que vol que ho pense tothom, a través de les televisions, premsa i editorials pròpies o apropiades, a través de la publicitat, de les finances i, si cal, com ara cal, a través de l'ocupació de la presidència del govern. En segon lloc, Silvio Berlusconi és un demagog de primera magnitud, capaç de prometre el paradís en la terra, pensions elevades, obres públiques multiplicades, beneficis empresarials universals, impostos universalment baixos, i seguretat per tothom, si pot ser sense immigrants indesitjables, i amb una mica de parafernàlia d'inesborrables reminiscències mussolinianes. En tercer lloc, el cavaller Silvio Berlusconi té molt més de nou ric sense cultura que de cavaller: un nou ric fabulosament exhibicionista, pagat de si mateix fins a extrems de deliri, que mostra la riquesa de manera descarada, i que ha fet bona part d'aquesta mateixa riquesa amb televisions que promouen la barroeria i el mal gust de manera permanent i metòdica. I en quart lloc, l'empresari Silvio Berlusconi ha guanyat unes eleccions amb el principi que els valors empresarials són els únics valors, i que aquests valors poden imposar-se a la política, la qual, quan no està al servei de l'empresa, és una activitat pròpia d'intel·lectuals d'esquerra, ecologistes, i altres elements menyspreables que cal eliminar de la vida pública.

Dit tot això, cal fer dues consideracions importants. La primera, que els italians no han votat massivament aquests principis ideològics i estètics, sinó que a pesar de la potent seducció televisiva la major part dels electors —una petita major part, però suficient per salvar l'honor d'Itàlia— no s'ha deixat enredar pel cavaller, i només l'estúpida egoista del jutge Antonio di Pietro (ai els jutges famosos, quina desgràcia a llarg termini!) i dels recalcitrants obtusos de Rifondazione Comunista han permès que Berlusconi guanyara en escons allò que no ha guanyat en vots. La segona consideració és que no hem de pensar que el berlusconisme és una exòtica exclusiva italiana: si vostès repassen els elements de la definició, comprovaran que no són tan diferents dels que promou la dreta actualment al poder al regne d'Espanya i molt especialment al de València. Inflació de lideratge, megalomania, autoritarisme, control indirecte i directe dels mitjans de comunicació, descrèdit de la intel·ligència, perversió de conceptes sagrats com democràcia o llibertat (allà és la *Casa delle Libertà*, ací la “defensa de la llibertat” contra el nacionalisme basc, i podríem allargar la llista sense esforç), mal gust institucional, nous rics en el centre del poder i el poder al servei dels nous rics, i alguns petits detalls més que l'aznarisme representa de manera discreta i el zaplanisme encarna de manera gairebé perfecta. No sé si Berlusconi a Itàlia és o no és un fenomen històric semblant al de George W. Bush als Estats Units d'Amèrica, no sé si l'un i l'altre suposen un canvi d'època que anuncia un nou món regit per rics sense cultura. Sí que sé que al País Valencià ja fa anys que s'ha instal·lat, amb èxit indubtable, una trista variant de berlusconisme civil, cultural i polític. I que, vista la inèpcia de l'oposició oficial, la passivitat dels intel·lectuals i l'acceptació del públic en general, té tota la traça de durar més que a Itàlia.